

Al suo Gran Reverendissimo
Sigg Cardinal Morichini
in attesa di ospiti e curazioni
Caro Canonico Guerrieri

Digitized by the Internet Archive
in 2016

<https://archive.org/details/iuliiperticariic00ange>

IVLII PERTICARII
CAPTIVVS APOSTOLICVS

VINCENTII MONTI
PEREGRINVS APOSTOLICVS

PHILIPPO · DE · ANGELIS

S . R . E . CARDINALI . PONTIFICI . MAIORI . FIRMANORVM

QVI . VIRTUTE . FLECTI . NESCIA

AD . CATHOLICI . NOMINIS . DECYS . ET . INCREMENTVM

MAGNA . GESSIT . TVLIT . MAXIMA . GERIT . FERT . SPONDET

A . QVINQVENNIO . AVGVSTAE . TAVRINOR . EXSVL . EGREGIVS . PRO . FIDE . ET . PRINCIPLE

SE . VNIVERSO . ORBI . CHRISTIANO . VENERABILEM . PRAEBET

IBIQVE . INITI . AB . EO . SACERDOTII . ANNVM . L̄ . EMENSVS

SOLLEMNIOBI . CASTV . DIE . ANNIVERSARIO . SACRIS . OPERATVR

KLERVS . CIVESQVE . FIRMANI

PARENTIS . PVBLICI . FLAGRANTISSIMO . DESIDERIO . AFFECTI

GRATVLATIONIS . ERGO . ILLVSTRIVM . POETARVM . BINA . POEMATIA

PER . IGNATIVM . GVERRIERIVM . NOSTRATVM . V . C .

OLIM . CANONICVM . MARIANVM . VIA . LATA . VRBIS

IN . LATINVM . CONVERSA . NEQVE . ADHVC . VVLGATA

OBFERVNT . VNOQVE . ANIMO . ADCLAMANT

O . PRINCEPS . SALVE . ANTISTITVM . NOSTRORVM

O . NVNQVAM . SANCTO . QVO . FVNGERIS . MVNERI . IMPAR

TOT . RECTEFACTIS . DE . NOBIS . BENEMERITE

QVAM . CARITATE . IN . DEVM . FERVIDIOR . PIACVLAREM . HOSTIAM . PERLITA S

EAM . OBTESTATOR . SVPPLEX

VTI . AVSPICHS . MARIAE . MERCEDONIAE

CAPTIVIS . MATERNA . CVRA . OPITVLANTIS . CVI . SACER . HIC . DIES

NOSTRI . MISERATA . MALA . CVNCTA . PROHIBEAT

TEQVE . CIVIBVS . PATREM . GREGI . PASTOREM . KLERO . DVCEM

TANDEM . IN . SEDEM . HONORIS . TVI . SOSPITEM

OMNIVM . BONO . RESTITVAT

IVLII PERTICARI
CAPTIVVS APOSTOLICVS *

CARMEN I.

Magnum quidem illud saeculo dedecus, magnum reipublicae vulnus impressum est: Imperator, et Parens humani generis obsessus, captus, exclusus: Ablata mitissimo seni servandorum hominum potestas.

C. PLINIUS PANEGYR. *ad Trajanum in principio.*

Felix, cui pietas affert divina salutem,
Fulciturque Deo, firmaque in pace quiescit!
Stultus at ille reae reputat qui robora peltae,
Nominis atque nitet fallenti laude triumphans,
Quod miserum linquit, vaditque, nec amplius extat.
Irrequiete mihi dic miles, quid tua tandem
Vitta valet? quidnam regalis dextra puellae,
Italus, ac Gallus, nomen reboansque sonorum
Unde aurata diem mortali regna ministrant
Usque ad iners caelum, quo sol occumbit in undis?
Illustri in Domino potuisti fulgere regno;
Cum tu sis nihilum ac pulvis: tua plurima sarta
En pedibus calcat Romana in sede sequester

Iste Pius, veteris nautae successor inermis;
Qui redit, et claret, radius ceu solis amicus,
Desertum illustrans litus, cum turbo resedit.
Angelus huic graditurque comes metuendus, acerbam
Qui Balthasari Libitinam in pariete scripsit,
Durus ita, ut quivis pavitans regnator anhelet;
Alter, et Assyrius, furvi sociusque coloris,
Qui millena una sub lurida tartara nocte
Misit belligerum, nunc horrida pocula miscens
Flammarum, atque gelu, tempestatumque sonantum
Singula projiciens, itiner quo flectit aquarum
Postremo excedens caelo nimbosus Orion.
Aligeri en moti, firmo qui pectore stantes
Russorum postes, Germanorumque tuentur,
Sanguine velati, ac pullos thoracas amicti
Rugivere ignes inter, gladiosque volantes,
Ossaque Cimmeriae ferventia sanguine terrae.
Excussum boreale genus tunc ense rotato,
Funereum misit cantum, Germania misit,
Quam furor exagitat, tantum se posse stupescens.
At solum Italia haud mota est captiva soluto
Clamore, heu lacrymis quae jam confecta cadebat,
Execrata diem Gallis qua fidit iniquis,
Cyrneoque Duci, qui se, ac sua commoda mersit
In nihilum millena ausus ridere pericla.
Romaque avem irascens est detestata rapacem,
Nempe aquilam; unde orbis nituit regina triumphans.

Spe tamen haec fulcita adiit, qui clavibus aethrae
Imperat in terris, vota haec lacrymanda resolvens:
Surge agedum mi domne, vide in quae turpia bella
Me fatuus populus, formidatusque redegit,
Cui pietas sordet, quae te tam firmat et auget
Surgas te ulciscens, stridens dextraque flagellum
Justitiae carpas, irae ac te noscat amantem,
Quem tua non tangunt clementis munera dextrae.
Qui, Pater, in miseram me fatum vertit acerbum
Respice, qui in ferrum nitidum convertitur aurum!
Ipsa ego, quae innumeris jam gentibus imperitavi,
Servili cogor latris insudare labori,
Factaque mancipium pueri, nutricis iniquo
Nomine deturpor! Nempe Carthago tremiscens
Ad Trasimenum genus exhorrere Quiritum
Lauru laeta sua tam fecit! Punica tecta
Ter Romana cohors pugnans disjecit, ut infans
Gallus deflenda vinciret colla catena!
Caesaris heu quo cara mei, quo Celtica cessit
Lancea? quonam abiit, cujus combusta Tyranni
Dextera terrore opplevit, mentemque, genasque?
Imperio postquam tanto viduata recessi,
Isthaec succedens oneri me poena manebat,
Ut Roma Infantis lusus ridendus adessem,
Ac prona invigilans cunis, et crine retonso
Altera ego Galli jussu praedonis ab illa
Dicerer urbs, foedum cui lutum nomina fecit.

Altera foedifraga forsán numerarer ab illa
Quae furiata suo perfodit pectora Regi,
Femina qua trepidans, primoevo ac flore nitescens
Aetas (aspectu horrendum!) jugulata peribat
Hostia perpetuo maculans altare nefandum?
Quae affectus simulans varios, aestate redegit
In nihilum, argenti quae tempore prodit in auras?
Quae scelerosa ausit tectis indicere bella
Queis Deus Omnipotens digno fulgebat honore?
Quae furum technis simulacra arasque deorsum
Dejecit, turbans lipsana quieta sepultis?
Altera num dicar, quod mi quaestore Tyranno
Aspera donantur solamina, lance sub auri
Qui sortes hominum librat, viduique pupilli,
Nudorumque Patrum vana sub imagine luctus,
Quaque oculos planctu cives, et pectora inundant,
Pejori unde angore premar, quam labe fatiger?
Altera nunc dicar, Latius quod sanguis inultus
Illuc fundatur, solis quo lampade terra
Nilum clarescit, glacieque horrenda propinquus
Arctophylax, vertit boreali plaustra draconi?
Prospicio, ac quaevis pensans horrore nivesco:
Matrum turba latens postes obsessa, premensque
Usque meos, vultus lacrymis foedata perosis
Singultans queritur, sancte mi corda perurens.
Audi clamantem: Crudelís, barbáre, custos
Non tu, commissi lupus at mactator ovilis,

Redde meura, sodes, tandem mihi perfide natum,
Quem jage exitium, Legis quod nomine ditas,
A me tam longe exsilio divulsit iniquo.
Cur mihi vitali caelum dat vescier aura?
Stamina cur vitae rupit non ira dolorve,
Cum mihi solliciti natum, pol, pignus amoris
Maternis fures ulnis rapuere revinctum?
Unde heu heu te, nate, traham? quae lustra pererras.
Ac rupes, deserta inter tu tesqua vagaris
Aeger, sanguineo lassus succinctus amictu,
Tu fortasse adiens argentia tecta Gelonum
Corde tremens terram lingis, panemque reposeis,
Tu tamen haud luges; abjectis artibus uti
Nescius, at Scythiae hic luget telluris alumnus
Qui nequit excelsi te ira solvisse Tonantis.
Dimidium quo tete, animae consistere credam?
Tu forsam flammis inter concretaque curris
Antra gelu, damnumque minus tu in vulnus anhelas;
Corpora spirantum fortasse interque cadentum,
Extenuata agitas, convulsaque membra, cruore
Turpata, atque atro volitantis pulveris imbre:
Ossa inter forsan candentia, fragmina sectus
In dira, heu carnes, Fili, de carnibus istis
Vulturibus, canibusque famis partiris in usum.
Ipsa ego, quae mater saevo in discrimine, nullo
Solari potui alloquio, nec dicere salve,
Aspectuque tuo mulciri, ac claudere ocellos,

Vulnera non lino obtexi, lacrymisque rigavi,
Non inhumata potis componere membra sepulcro.
Femina sic fata est, perturbatasque querelas
Clamore tanto admixtas audire, senumque
Atque Virum potui, sponsarum atque usque gementum,
Quae pullatae omnes, crinesque in colla solutos
Gestantes, pueros ad pectora anhela premebant.
Ast ignari isti quidnam ira importet Olympi:
Quaeque nurus nunquam libarunt basia nato,
Nunquam uterum caelo gratae gestasse renident;
Atque pater tumulum viduus spectasse tacentem
Suetus functorum pacem exorat, et urget
Prae vita mortem faciem praeferre decoram.
Hem pietas, Deus alme! furor vah quantus oberrat
Pectoribus caecis! quinam cum morte nitescit
Immanis, mortisque atrum mage provocat ense!
Disrumpe insanos aestus, Rex maxime regum,
Auribus instilla foedis lurconibus orbis,
Jacturam humano, palmamve cruore parari.
Induperatores, quidnam qua sceletus horret
Invia stare gradu per compita more draconum
Proderit? inclinans numquid sub mortis abyssu
Regia grandescit? fiecto quidnam abdita flore
Ferre sceptrum valent? dubia semperque teneri
Spe, terrore animum certo mentemque gravari?
O Pater, o trina regni redimite corona
Huc qui mortales primus grandescis in omnes

Tu aeternae lucis Dominum digneris adire:
Ah memorare piens qualis Bellona minetur
Aeternum fervens, mea quam propellere dextra
Haud valet; in medio cursu compesce trisulcum
Ignem, tu superae tandem tu spicula frangas
Vindictae, terrae veniam largire Theandri;
Cui dic, mortalem attendi ad meliora reversum
Cum magis ira fremit, sitque is quantumlibet atrox,
Anxiferae si unquam Ninives vestigia calcet,
Fit Jonas mendax; desunt iraeque Tonanti.

CARMEN II.

Conticuit Regina Tybris, vultumque colore
Tali depinxit, quali sub vespere soli
Pulcher, flammescens nimbus convertit ocellos.
Ipse autem, qui agnos sancti moderatur ovilis
Collibus in superis, clypeo pectusque Tonantis
Vallat, vota iniit, redolens et quale vaporat
Incensum, Divum haec suprema in sede locavit.
Hic inter Numen medians semenque nefandum
Grandi inhians mundi in Dominam pietate petivit
Gallorum (ah pietas!) laniatam dente latronum.
Carcere dein ipso moerentia lumina in illam
Flexit, ceu genitor fervens in corpora nati

Semianimis, palmasque caput superextulit ambas
Haec sancto fundens de pectore verba beata.
Numinibus Numen praesens! manus impia quem jam
Exsilio afficiens longo detrusit in hostes
Usque tuos, tibi qui parent me respice servum.
Limnibus quando nostris furor iste recedet
Quo nos compescis? tua quando ad sancta redibit
Sponsa, suis tantum in damnum detrusa tyrannis?
Haec tete ora, Deus, gemitu confecta perenni
Jam moveant, canique mei, voxque ipsa canendis
Laudibus usque tuis quae usquam non impigra cessat.
Respicias mystasque tuos, quos vulnera torquent,
Aut culpa, alternis vicibus, multumque dolentes;
Atque hos quos Phlegeton urget, capit atque fatigat,
Qui furvae tenebris noctis per caeca vagantur
Castella, incassum Christum aut altare petentes:
Atque meis adsis natis, quos cetra nefanda
Abripit anxifero clamantum e pectore matrum.
Judicia obtestorque tui, tuaque invia scita,
Me lacrymis nutri tantum, jugique dolore,
Me, cujus quaecumque tuis subjecta voluptas
Est pedibus: quo Pontificis me syrmate adornas
(Prae pietate tua major si exuberat ira)
Exue, verum hostis non ira corda calescens
Clamitet, aut te dormire, aut non esse, minorem
Aut desiderii dextram praeesse volentem:
Tende arcum, telumque, alium nec te esse laborent,

Quo irascente aurae per inania nubila raptus
Planxit humum turpis Therebinti in valle Goliass:
Moenia, quo nutante, procax liquisse Sienes
Cogitur extemplo Memphitica turba pererrans
Aethiopum ignotos fines atque horrida tesqua.
Resciat et Gallus te ensem procudere tandem
Quem tua dextra rotet, procedens jusque gradatim
Surgere in adversos gravius: te vota retusa
Luciferi in vacuum jecisse, effrenis adegit
Quem calor in superum domibus turgescere, at Orco
Jam premitur vinclis dextrasque pedesque revinctus,
Abnormes multo fodiens terrore tyrannos.
Dixit plura alia effundens, reserare nequiret
Quae mea mens tantae non assueta loquelae,
Consultoque tacet, veneransque in genua reflectit.
Interea aeternos postes aperivit Olympus.,
Purpurei qui et nunc perfundunt sanguinis imbrem
Illuc, unde ignem contempti ac numinis iram
Expertus, dirum cherubim conversus in anguem.
Jam modo clarebit priscae virtutis imago
Cordibus in superis quanti flammescat et extet.
Per medium denso currit splendore coruscans
Irarum Domini plastrum quod candet adurens,
Justitia atque furor cujus moderantur habenas.
Aethera flammigeri limbi quocumque profundum
Circumeunt, atque ille atro clamore remugit,
Quantum aquilo indomitus cum debacchatur in iras.

Ferventis vitri oceanus se tollit in undas,
Irrigat atque rotas: genus hic cecidere rebelle
Spirituum: aerato istud sese umbone tuetur.
Infanda hic vexilla jacent, cristaeque volantes
Perfractae illorum, quorum ni vita maneret
Cederet in melius; galea atque electrina, peltae
Divinaeque adamas prostat, thoraxque, procacem
Quo Michael indutus erat congressus in hostem.
Prisca ibi consimilis gladio commista tremiscit
Edenis flamma, indignans sua munera pacis
Primigenae conferre Evae nil tale merentem
In sobolem, gladiusque patet, qui voce minutos
Reddidit Aegypti natos, alterque tremende
Qui Assyriae stravit numeros sub nocte coruscans:
Innumerae argento micuere auroque nitentes
Hastae ac thoraces, dama ac pernicius ipsa
Currentes milleni equites, rapidoque meantes
Adsimiles vento, contique, rotae, phialaeque
Unde volans adeo tempestas gliscit et ardet:
Alati ac prompti currus, immanis et ignem
Adsimulans larva: hic sancto de monte manipulus
Desilit angelicus, qui fulgurat, atque volando
Undam caelestem attingit, carbonibus atque
Ornatus frontem ignitis zonaque rubenti,
Irarum Domini psalmum modulatur anhelans.
Summe o Pastor! te mittente sonantia verba
Armorum fremitu furit indomabile regnum:

Jam duo quos sursum carmen compellat, amici
Inclamant Genii veniam fugisse retrorsum:
Aequore uterque illo cursu sic praepete cessit,
Sibilat ambabus duplex ut missile chordis,
Ac lacrimis vallem undantem descendit in imam.
Remigio alarum fultus nunc imbre nivali
Arva rigat, gelidosque alius foedosque vapores
Demittit, flammisque alius longaevaue jactat
Fulgura; et horrendus quavis jam nimbus inundat,
Armaque et armatos miserando obnubit amictu
Acres ejaculans ignes glaciemque rigentem.
Heus tu, turgescens pulvis, qui caeca superbo
Passu incedebas, rex regum dictus, ubinam
Tu sistis? divina intus circumque nigrescens
Tete circumstat, nihilumque in turpe procella
Te vertit; sortisque tuae jam pristina fama
Vanescit, quae stulto ausu manicasque famemque
Limitibus mundi extremis praeesse volebat.
Teque plaga haud memorat, modico quam tramite phœbus
Circuit, usque suae jaciens dum spicula lucis
Arenti Aethiopum in terra comburat arenas.
Aligerum antistes Babylonis vasa scelestâ
Impurumque inter, coenae execrabilis aestum
Grandia more suo functus, sub limine duro
Vestibuli, cui fons fatalia nomina fecit,
Obscuro scribens digito portenta retextit.
« Illic servitutem, Supremus Pastor inivit,

« Sacrilegum hic Christo bellumque, necemque minatus
« Naupoleon tandem memoranda hic fata momordit.
Angelus hinc alter sese libravit in alas
Credentum patrem offendens, et vincla soluta
Respiciens, laesos oculos pietate revinxit:
Projecitque sacris pedibus blando ore flagellum,
Sancitique pium ac jucundum foederis hymnum
Occentat, longum qui angorem in gaudia vertit.

CARMEN III.

Quisnam sub terra parili cum Numine certet
Robore (clamabat Genius) praeferre quis ausit,
Aeternis caeli valvis caeca antra Acherontis?
Ipsa ferit, reficitque homines, blandeque gubernat,
Nunc dure, justo at semper discrimine librans,
Aeternumque istos intra deducit et ultra.
Gloria sit Domino ac virtus, laudisque perenne
Augusto carmen, dextris dignatus ocellis
Qui ancillam spectare suam, audacesque perusti
Cremlini immergi probroso in pulvere jussit.
Purpureo viles commutat symmate vestes,
Et quos delirans construxit Sequana funes
Dextera confestim in nihilum divina resolvit.
Qua glacies inter tempestatesque quiescunt

Gentes a solis cursu radiisque remotae,
Quaque columnarum vanos praescribere fines
Belligerans ausa est generosa Hispana propago,
Atque calidoniae antennae desueta minantes
Cum ventis incunt bellum, cumque aequore certant,
Germanum excivit, bellatoremque Borussum,
Hispanumque equitem, dextraque armisque potentem
Sauromatum extremum classis navumque Britannum.
Quis prope te sedeat mi domne? insanire suetus
Quae Pharao portenta tui laesurus honorem
Nominis eduxit? tuus en modo flare repente
Spiritus orditur, foedos urgetque flagellans,
Quos quater oppositis ventis queis finditur orbis
Disperdit, paleae ac similes comburit, et Oeten
Indugredi mandat, ventorum turbine raptos.
Compedibus mortem exsolvit, pugnare parata
Procedunt elementa tuo famulata decori;
Te coram rapidi torrentes atque procellae
Rugire assuescunt, sonitu qui pectora pulsat.
Gloria sit Domino, sit laus! in frusta gigantem
Jam regem secuit, ceu navem caerulea frangunt:
Gallorum elisit tentoria, tela profana,
Sacra instante manu, non usquam sanguine foeda:
Amplius haud segetes, genitor quas cogit ab arvo
Exsiliens natis abscindet galla machaera,
Nec prope vel Tybrim, vel formidata fluenta
Eridani patulis fumum de naribus efflat

Belli gallus equus, populata haud arva colonus
Integer adspectat, vane passosque labores.
Aurea fax graditur caeli risumque beatrix
Rerum subridens blande comitatur et errat.
Undique jam cantus resonant, limenque coruscat
Quodvis luce nova, casto omnis et ara sabaco
Thure vaporatur, noviter quod numen honorat.
Probrosum tu frange jugum, Pie dive, viamque
Clarentem signa, tua quæ te ad sceptrâ reducit.
Tete antiqua vocant patrimonia debita: Roma
Tete ambit, virgam et supplex implorat honorum,
Unde suum quaesita itiner tibi munera praestat:
Religioque simul, tristi caligine vultus
Detersos tandem ut possit praeferre verendos,
Liberaque indigno manus ut se compede solvat.
Aurumque argentumque Sion tu regia vesti,
Nam tua vestis erat parili cum nocte colore
Illunis quando nimbo turbatur olympus.
Nunc prior incedis tandem tu aurora rubescens:
Matutina tuas crispato albore colorat
Aureolas tibi stella comas, septemplíce prostat
Nubila humus radio depicta, ut prodit amica,
Quo solem ac nimbos inter, caeli aurea templa
Iris daedaleo flexu praecingit et ornat.
Quot Libanus non sueta aperit suffîmina odorum!
Quæ Jericho spirant violæ, quæ et lilia abundant!
Quavis millenæ ac tremulo citharaeque susurro

Harpaeque antrum demulcent: en pumice nudo
Prosilit ut nitidum caelum prona unda rubescens:
Rectis qui Engaddo parent sanctoque bubulcis
Carmelo, pinguis miti humor stillat oliva.
Rusticula, immanis quando non amplius urget
Bellantis femur, in vitulam studiosa laborat,
In sulcis foecunda suis obsonia quaerens:
Ad natum, lacrymans reducem longaevus anhelat
Infirmos genitor passus iterare, tremiscens
Illius atque suo vultum sociare propinquat;
Dum furvae paries casulae non utile pondus
Demittit chalybem tristem, qui faleis amicae
Assumat campis demum, pecorique figuram
Astantem; remis iterum jam navita sudat,
Pacatique maris fluctus subridet avarus,
Et curva ipse ratis tutus sub rostra quiescit.
Amplius haud elusa fluctus tellure negati,
Quos diro tulimus tantum discrimine sectos;
Elataeve illo franguntur litore spumae,
Humanum quo perfusum jam sanguen inhaesit.
Una quies, mosque unus regnat; gaudet ubique
Plurima gens imis de vallibus, usque cacumen
Praerupti celso montes ubi vertice pandunt
Roscida prata premunt pictos collesque, Sionis
Virgineo, coelo carae, velamine nymphae
Praecinctae, harparum ad numeros saltare renident;
Ducentesque choros, lenis sub fontis arena

Considunt, et quos ipsae legere, colores
Flavarum gaudent aurum decorare comarum.
Teque, Deus, cantant, hodie quod compede solvis
Nos duro, ut servis in gentibus una repenset
Alma dies fuerunt quot tristes antea luces.
Sacros concelebrant reges, qui altare colentes
Fulgescens, dextrasque tuis tersisse lavacris
Deproperant, clypeosque humano e sanguine turpes:
Noscis quaeque, videsque, tibi est immensa potestas;
Numinibus numen praesens, Verbumque, Paterque,
Tuque Amor es spirans, finisque, et origo retrusa,
Te nihil antistat, sequiturque, amnisque vocaris
Et fons, tu germen, redolens tu floris honore,
Dissimilis, similis, tu mens ratioque perennis,
Lux lucis, genitus, quotvis rerumque creator.
Quinque prius zonae penitus cum sole dehiscunt,
In fumum disjecta prius se culmina vertent,
Quam tuus omnipotens sermo vanescat in auras.
Terrigenum immotae in caelo stant ordine sortes,
Stat regnum deiforme, Deus quod lumine clarat,
Infidum ac diro Israel trahit ipse tyranno,
Inde invasori effreni fera cornua frangit:
Transilit aligero vento ceu nubila rapta,
Spumosaque undae adsimilis qui numina temnit:
Si at vitae incuset studia illaudata peractae,
Si scelus excedit, charitum pia dona redundant.

---

* Lettera che il Conte Giulio Perticari rispose al Canonico D. Ignazio Guerrieri quando questi gl' inviò la presente traduzione del PRIGIONIERO APOSTOLICO.

Al Canonico D. Ignazio Guerrieri — FERMO —

Da gran tempo io conosceva per fama nella S. V. uno dei più bei lumi del nostro Parnasso latino: e quindi ne ammirava la dottrina e l'ingegno. Ora ella ha voluto mostrarmi come a queste doti congiunga la gentilezza dell'animo e delle parole, onorando i miei poveri versi d'una così nobile versione, e accompagnando il dono con una lettera tutta ornata di generose lodi e d'amore. Quindi le ne riferisco mille azioni di grazie; e prego la fortuna a porgermi qualche occasione, ov'io possa coll'opere significarle ciò che mai non potrei colla penna. — Che le dirò poi di quel suo stile, e di quella pura latinità tutta d'oro? Ella ha trovata quella mia cantica, ch'era tutta rozza ed agreste, quasi una villana nel bosco, negra, scarmigliata, avvolta in poveri e lordi panni; e vestendola di sua mano, le ha posto in dosso un abito di porpora, e una corona di gemme: sicchè pare una regina venuta dal Campidoglio. Che sia benedetto quello spirito di pietà che l'ha mosso ad opera così pia! — Per mezzo del signore Assessore Solustri riceverà ella il manoscritto, che dopo aver letto e riletto le sei e le sette volte m'è sembrato sempre più bello: a tale che non solo l'arte critica, ma nè pure l'invidia, io credo, troverebbe dove emendarlo. Lo dia dunque sollecitamente alla luce; e se ne prometta ogni lode, perchè avendo trasmutato quel mio rame in sì splendido oro, gli uomini diranno ch'ella ha trovato la pietra filosofale. — Mi voglia bene, chiarissimo signor canonico, e mi abbia pel primo de' suoi ossequiosi e candidi ammiratori.

Pesaro a' 18 Settembre 1821.

Giulio Perticari

VINCENTII MONTI

PEREGRINVS APOSTOLICVS

CARMEN I.

Praepropera in caelo surgens aurora nitebat,
Itum quae tristi magnum sub colle Quirini
Clara debuerat rutilans aspergere luce;
Intrepidusque viam praestans Peregrinus anhelans
Thure vaporatis multo provolvitur aris.
Voce, pedum incessu, ac gestu mortale referre
Nil visus, Deus at patuit, cui lumina ab igne
Bina micant simul, ac facies ignita refulget.
Squallidulae, densaeque humeris, moesteque gementes
Culmina certatim sacrati montis adibant,
Huic vale dicentes turbae imo corde dolendum,
Oceano adsimiles, longe qui litore mugit,
Nocturnae querulaeque aurae, quae lustra gradatim
In multos agitans cogit prodire susurros.
Quo sacro horrescens pulvis taciturna sepulcro
Pontificis Petri inferna requiescit in aede,
Alma Fides stabat vietore in marmore: ab imo
Purior ad summum hanc nivibus velabat amictus;

At decor aetherei aspectus mage comptus amictu
Ex illo pendet, fervens unde ortus amoris
Igniculus, pronusque animus, metus atque voluptas.
Obtutum ipsa, polum quo tam scrutatur et ambit,
Tartareosque angore lacus, iraque frementes,
Emittens penito suspiria maxima corde,
Inclinat, dextraque genas fulcimine firmat,
Consiliis onerans animum, multumque fatigans.
Ast utcumque dolens reginae luce coruscat,
Magnanimosque spei sensus ignescere gaudet:
Illico surrexit, surgendo atque alba patescit
Nubes e caelo labens, quae fulgura mittens
Pura, Tabernaculi visa est complectier aram:
Festinansque Virum offendit, blandeque salutat:
Et postquam urbano vultu clementia risit,
Restitit, osque illi voluit spectare silescens:
O vir, sic loquitur, superae quem mentis acumen,
Pro me ut pugnares adigit, me, Numen Olympo
Quae nata, aeterno firmata in robore certo,
Respicias me, Magne; meis sermonibus aures
Praesta, progenies alti dilecta Tonantis
Ipsa vocor, me respicias, solamine firmes
Deciduam, sollique sies tutamen et altor.
Durum opus, ac multis surgit res plena periclis:
Ast acie in media pugnare ac sufferre decorum:
Nunc si itiner calcare meum tua sors tibi donet,
Me ductante, tuo in cursu, securus abibis.

Quae inspiro gladium assimilant ardentia verba,
Qui ferit, ac sanat bifido mucrone penetrans.
Quae errorem domat ratio, planumque reducit,
Atque suis animos radiis pervadit et urget,
Mi soror est, socio ac semper me tramite ducit;
Magnorum ditans foecunda haec labra virorum,
Quorum ipsa assideo bustis, queis firma remansi,
Pro me dum pugnant, ego quorum sanguine posthac
Me nutriens, sanctos venerari sueta triumphos,
Terrigenum indignos tuto insectata calores
Devia flexanimo veri pervasit amore.
Pectora fallentis sed nunc per senta Sophiae
Mens loca graecatur, jurans in verba nefanda,
Unde abit ignorans quali nunc sede moretur;
Adsimilis ponto, jugis quem turbo flagellat,
Aspera foedifragi miscent dum praelia venti,
Caerula perturbans, tempestatesque reducens.
At veluti firmis calcarem strata lapillis,
Talis ego undifragi Neptuni caerula verro,
Irridens et monstra maris, fluctusque rebelles.
Me clamante pie, oculisque animoque dolente,
Perdita terrigenae durarunt pectora lapsi,
Durius ac scopulo sibi cor finxere rigenti.
Rupibus at fractis illimes surgere fontes
Praecipio, lucesque creo de nocte molesta.
Infans Assyrium Daniel, me vindice, Regem
Confundit, payidae ac durum lenire puellae

Assuerum potuere, sua ac implere petita.
Vade agedum, instaque, ac fidens audaxque loquaris.
Corda Deus Regum versat, qui fulguris ictum
Et cohibet, furiasque Nothi, Boreaeque coerces.
Dixit, et in Magni faciem tranquilla refulsit,
Mirifico ac geminos ditavit lumine ocellos.
Clarius extabat festinans nuncia solis,
Pone internoscens mannos properare diei:
Ille videt, cepitque aliud sua lumina mirum.
Paret ager, vineae umbrosae, rivi que fluentes
Quem decorant laeti colles, lucique virentes
Lactifica circum malunt ambire corona.
Plantarum plures umbra pascuntur amica
Agnorumque greges, oviumque; in litore avitae
Densantur casae, quae plantas obice turbant.
Tranquillus sudusque aer spirabat, iniquum
At subito in morem versus, pallore pudendo
Septus, caelicolum permiscet templa serena.
Terra prius flavit, nubesque a monte tremenda
Emersit, posthac furioso vortice nimbus.
Heu quanta exoriens oculos mentemque procella
Infecit, Domini nutu tam crescere iussa!
Ac talis tacitum vastans devenit in agrum.
Jam quacumque ruens ignisque ac grandinis ictu
Terrebat gentes, horrendi turbinis iram
Vitantes: solum Pastor, gliscente timore
Restitit eximius, nudans caput atque decorum

Ambas erexit devote ad sydera palmas.
Vox tonitru referens clamat: Tute Angele cessa
Mactator, longe gladius discedat ab agro:
Tu lucos adeas, acri ut satieris ab aestu.
Conticuit, turboque aliud furiosus adivit
Tunc iter, ac veluti curvata in falce colonus
Abscindit segetes, tempestas taliter illa
Sylvarum arboribus caedem minitatur, et errat
Quaelibet abripiens, vacuans et lustra ferarum.
Portentum hoc magni Peregrini lumen adivit
Admirans, quod dum populis scrutatur anhelis,
Visum abit, atque aliud mentis penetralia firmat.
Prospicit angelicas extemplo mille figuras
Sollicitas comites, jaciunt quae fulgura et ignes;
Impurasque Orci dominas, queis semita technis
Heu obstructa malis; quaeque hinc, atque inde laborant
Terrificis illum spectris laniare metuque.
Os macie obducta, oculosque minata rebelles
Invidia exurgit Peregrini inimica vetusta
Magnanimos inhians diro torquere flagello:
Linguaque Tarpeji varii longaeva tyranna,
Quae gladium abjiciens animos livore nutrit:
Ac mendax virtutis amor quem larva coronat,
Daemonis at pectus technis fervescit iniquis.
Pluraque monstra animum foeda manantia sorde,
Queis prudens est virtutis mentitaque forma,
Labraque fucato queis sunt turpata veneno.

Ac veluti technarum opifex Judaea satelles
Concidit exanimis, Jesus cum verba relaxat,
Captum quem retinet vinclis vincere tremiscens;
Sic uno obtutu Peregrinus vidit inermem,
Audacemque statim resupinam plangere turmam
Tellurem, cujus satagebat claudere callem:
Haec illum non ausa sequi, dirisque retortum
Maluit obruere, obscoeno Tiberimque susurro
Complere. Interea romanae nuncius urbis
Angelus, alma fides quem ad se vocat, alta petivit
Qui vaticani, reboat clangore tubarum,
Quae his haud absimiles, steterunt queis fixa fluenta
Jordanis, Jericho ac memori submersa ruina.
Sequana quos recolunt, Rhenusque, Alpesque, et Iberus
Angelici genii Petri plausere Patrono:
Angelus atque Histri exurgit, cum buccina clangit,
Offendens alium pacem super astra ferebat.
Auditusque sonus lethaeo in gurgite, stridor
Altus ubi fervet, cum dentes atque catenae
Alterno aeternum inter sese murmure certant.
Palantesque polo stellas fixasque penetrat,
Et quibus est harum custodia tradita, fortis
Ambas spirituum sonitus pervasit in aures.
Tunc Uriel puraque magis, magis atque corusca
Lampade praecepit terram splendescere, noctis
Quae refovet homines formosa inimica nigrantis.
Confestim solis radii improvisa ministrant

Munera, nativo mulcentque ardore medullas,
Planitiem ac montes jucunda aspergine ditant.
Qua illustris graditur Peregrinus, quaque tuetur,
Germinat exsiliens natura, nitescit et aether.
Hinc duras hyemis facies deponere terra
Ambibat praecox, orasque virentibus herbis,
Floribus ac variis ornare volebat apricas:
Quaelibet optabat renovari vestibus arbor,
Concretas niveum glacies diffundere vellus
Praesto erat, ac montes veteri viduare pruina:
Ast pudor obstiterat mentis, Pastoris amicus
Ac socius, furiae hinc fervent Aquilonis iniqui.
Pallidulusque suos alias contexerat ignes
Phoebus, et undivagis tetrisque vaporibus aurum
Infecit capitis, vultus oblitus amoenos;
Nimbosusque suis Auster prodivit ab antris;
Nubibus atque, manu quas ipse insanus adunat,
Demittitque nives, pluviisque effrenis inundat.
Tempestas eadem rediit furibundaque et exlex
Hac transituro nihilum de lumine curans.
Interea postes ultro patefecit Olympus,
Ac lapsa est fumo nubes, atque igne remista
Suavifico quavis oblectans aetherea odore,
Fatidicam referens mirando ex igne columnam,
Invia deserti errones per lustra ferentem
Isacidas, Chanaan fatalia regna petentes.
Introrsum at nubes coetu fulgente gravatur.

Spirituum, quos non aliis vidisse facultas,
Ezechiel quales oculi super exe rotarum!
Spiritus citharis terram mulcentibus almis,
Leniter ac leviter recreantur carmine valles,
Atque aerumnoso calli solamen adhaeret.
Sollicitus pastoris amor, curaeque, laborque,
Devotusque animus dulci referuntur avena,
Agni ne pereant vitam qui prodigit ipsam.
Inflantes cithara hinc voces majore canoras,
Irarum cecinere aestum quo terra sepulta
Oceano, ac meritas subiit pro crimine poenas.
Hinc qui navifragis urgentibus aequora ventis,
Natans arca feros fluctus supereminet omnes,
Velivolo ac cursu sublimia culmina tangit.
Tunc voluere rubi cantu portenta referre,
Upilio quem famosus prospexit ab Horeb
Flagrantem, nullo cinerum discrimine laesum.
Venit et in cytharam madefacto in litore vellus,
Quod Gedeon dubitans mane jam viderat arens;
Hinc Madian multo rubuerunt sanguine glebae,
Judeae ac tandem conversae vincula fracta,
Angorque ac gemitus laesis deterius ocellis.
Taliter angelico resonabant litora plectro,
Quod Peregrini animum blanda dulcedine mulcens
Festivo circum prodibat nube susurro.
Jamque patescebat Soractis tetrica rupes,
Cui flavus plantas lambibat Tiberis opacas.

Saepius huc oblita polum caperata vagatur
SYLVESTRI umbra, vetus cupide memorata cubile;
Praeruptos hinc bruma rigens venerabile numen
Commemorans, scopulos dura velare pruina
Amplius haud patitur, Zephyrum ac permittit amoenas
Exagitare alas, et densas ambit aristas
Surgere humo, ac placide tremulas spectare fluenta.
Exesi interea saxi sub limine, quondam
Lictorum quo se abscondit fera tela minantum
Evitans, grandaevus homo perstabat anhelus
Adsimilis, quemdam qui expectans frustra moratus,
Impatiens tandem tranquilla e pace recedit.
Denique luminibus patuit miranda repente
Huic nubes, numeros lactantes atque propinquos
Qui accepit, blando complentes pectora sensu.
Nebula de fluvio qualis sub vespere surgit
Atque rotans, vallem leviter declinat in imam;
Abradens plantis plantarum culmina talis
Ventorum pennis descendit leniter umbra.
Haec Peregrinum adiit blande, risuque benigno
Exsiliens, oculis nituit tenuitque sequacem.
Spiritus paret nitor improvisus Olympi,
Qui veterem de nube statim novere colonum.
Extemplo siluere harpae, cantusque, lyraeque;
Vultu etenim, gestuque ipsis manifesta voluntas
Exuberans umbrae peregrino magna loquendi.
« Conticuere omnes, intentique ora tenebant »

Caeligenae divi, tunc umbra micantia labra
Sollicito aspersit divini ardoris amore,
Et sic orsa loqui. — Vos caeli excelsa potestas,
Quae prope hunc audisti, alarum tegmine velo
Hunc obtexisti mortalia lumina contra,
Ne pigeat retulisse hominem quae verba locutus
Multigena, atque operi tanto mi consona dicta
Donabis, meme tantum si extollere fas est.

CARMEN II.

Salve, o tu expectate piens Peregrine, valetō!
Umbra exclamavit. Caelum fortunat amicum
Te procedentem pacata luce coruscans.
Prosiliit tetro Numen de vertice montis,
Cujus radicem superantia culmina firmant:
Lumina subjectum voluit convertere in orbem,
Nutavitque orbis metuens ne triste rediret
In nihilum, tota et quem magna catena revinxit
Quassari incepit; quaecumque creata reverti
In cinerem sunt visa statim et volitare per auras.
Tunc ait Altitonans: Orbis, compesce timorem
Quo premeris: quae dicta alio fugisse fragorem
Horrificum increpitant: clare radiavit Olympo
Phoebus ovans, agri risu micuere jugique,

Qui florum extemplo dulci decorantur amictu.
O tu, quem Dominus decrevit ad alta vocare,
Obscuro quamvis velentur tegmine, facta,
Intentas aures praesta mentemque loquenti.
Non semper natura silens, ventique secundi,
Stellarumque quies, supremi scita Tonantis
Maurant, stabili non semper fine coronant.
Interdum fulgetra inter rabidasque procellas
Numinis aeterni species mage clara refulget,
Divinaeque ideae meliori luce nitescent.
Luminis ipse licet genitor sit, fonsque perennis,
Quandoque aethereas vallat caligine sedes;
Quae majestatis portenta occulta recondat.
Hinc pedibus tonitru ipse suis grassatur et urit:
Audacter Bereaeque ululant, terrentque procellae.
Hanc tanti simulans speciem Deus ipse furoris
Obloquitur Sponsae interdum, strictoque flagello
Intima rimatur cordis, libratque tenacem.
Saepius hinc bello hanc torquet, tristique pavore;
Damnosisque, malisque simul cruciatibus angit,
Qui licet assimulent odium, sunt pignus amoris.
Nec Jebusaeis e collibus usque minatur
Barbaricus turbo, radios qui demat ocellis.
Terribili quandoque Sion certamine languet,
Exoriensque polo descendit turbidus Auster
Invictas certans turres vastare ruina.
Pulchra Sulamitis vultu jam decolor aegro

Ilunc ruere Engaddi in florentia strata gemiscit,
Respicit ac caelum plorans, votisque fatigat.
Ardentem irati Aminadab audire quadrigam
Tu potis, ac strepitum Judae murmurque timentis,
Qui caelum ac terras multis clamoribus implet.
Pulchra Sulamitis ne quo vertatur ab aestu,
Tu qui festinas foedum remove periculum,
Danubiumque petis lacrymas tersurus obortas,
Spemque auge, atque animos, perstans ac percipe tandem
Quae fata aeterna obducta loquuntur abysso,
Ac tibi praecipunt quae tu mandata sequaris.
Gloria magna tui, clare Peregrine, micabit
Vel mage quam crines, lucens quam fulgeat axis
Syderis innocui, reserat quod claustra diei:
Barbaricae gentes, nostroque a sole remotae
Te devotae adeunt, pastorem ut circuit agna:
Te visu vultuque fides comitasque docebunt
Caelesti spectantum animos incendere flamma;
Usque novos caelo adjunges plaudente triumphos.
Tota Europa tuos peragrans studiosa volensque
Gressus, augustis infiget basia plantis,
Histri et belligerans regalis margo repletus
Velisque ac populis variantibus ore poloque:
Horeb deserta ut valles cum e nube patente
Misit in Isacidas divina alimenta querentes;
Sic tu quos fidei populos cognomen honorat
Sensibus augebis, firmo qui pectore Petrum

Ire Capharnai docuere per horrida stagna;
Qui labra Thesbitis comitisque invicta calore
Ditarunt tanto, stupefacta ut litora Judae
Portentis signisque, polo plectente, replerint.
Interea obmutente Moab, vox pristina surget,
Qua Balaam implevit populorum corda stupore.
O quam pulchra tui splendent tentoria! quanto,
Alma Sion, vexilla tui fulgore nitescunt!
Quique tuis ducibus decor adjungetur, honorque!
Ficta Philistaeum lactavit fama procacem,
Laedere te cyathis Babilonis labra nefandis,
Subdereque infami torpentia colla tyranno;
Foedavisse aras, perversae dogmata sectae
Te didicisse, maris scelerosi sordibus usque
Te maduisse, undas maculoso ex ore vomentem.
At fatuus rumor. Flores in colle virescunt
Usque tuo, arboribusque comae geminantur amoenae,
Quas mollis firmat, foecundus et educat aer;
Famosaeque vigent cedri, rupesque virore
Florent, fatidicos exornat et hydria rivos.
O vos errantes agnae praeclara fluenta
Haurite, ac Memphis luteas vitate lacunas.
Hic Pastor, quem vos olim tempsistis iniquae,
Jam venit abruptos cupiens perrepere montes,
Ut vos erroneos in sanctum cogat ovile.
Hunc madidum sudore artus ac pulvere foedum
Fervens ducit amor, qui vinclis forte revincto

Luminibus somnum, ac quietem cordis ademit.
Oh utinam exurgat spirabilis aura Favoni,
Quae tantos misero valeat lenire labores,
Taediaque abrupti cursus mulcere rudisque.
Vestra umbra, o plantae, tandem descendat amica:
Vosque Saron castae vario nunc flore puellae
Sternite iter, fesso ac Peregrino afferte levamen.
Ingenuo interea ac dulci solatus amore
Histrum continges, tum Germanosque videbis
Vexilla obsequio atque hastas curvare colentes;
Laetitiaque bonae refoventes pectora matres
Te digito natis intento ostendere avebunt
Uberibus lacrymis miscentes basia mille;
Qui haerentes matris lateri te lumine quaerent
Sollicito, ac querulis verbis gestuque dolebunt
Te celeri transire gradu se nilque morari;
Protendentque os exiguum palmasque loquaces,
Unde humeris densam turbam nitantur anhelis
Luminibus luisse, infantum angore gementes.
Interea clamore vici plateaeque retentant
Ecce JOSEPH. Peregrini, audito hoc nomine, vultus
Erubuit, flammaque genae micuere verendae:
Cor motum interius, penetrale ac pectoris arctum
Cumque esset, spatium exsiliens laxare satigit.
Flexanimi mentis motus, pietasque, serena
Gaudia, respectans mentem studiosa voluntas
Pastoris subito pectus cepere colendum,

Emicuit sensus varie et depictus in ore.
Visenda haec rerum facies patefacta refulsit
Continuo, risuque senex radiavit amico.
Prospicies, sequitur, quanti siet iste timendus
Austriadum dominus, trepidi quo machina mundi
Excutitur, seu jussa ferat, seu bella ministret.
Non qualem vel Mulda olim Rhenusque bicornis
Fumoque ac taedis foedum inspexere Gradivi,
Talis erit, vultuque ferox acrique pupilla;
Sed placidus, comis, mitique in fronte serenus.
Te offendet, veluti ac natus genitoris adorat.
Genva, tuo amplexu avelli sic ille vetabit,
Perpetuo et vigilis decreta excelsa stupebit.
Ignita, haud damni, veri sed spicula amoris!
Regale os ori admotum, plexusque verendi!
Illius ecce tuae virtutes foedere certo
Nectuntur, nitidoque simul certamine fulgent.
Affectusque fides tales in corde ciebit,
Ut templo Domini basisque addatur, honorque.
Heros innumeris ornatus plausibus, Histri
Magnanimum linquens Heroa in litore, sensus
Usque tuos memori recolentem pectore, velox
Laetae ac difficilis repetes tu compita Romae,
Laudatus victa invidia manicisque revincta.
Longaevosque dies tranquillo hic tempore duces,
Imperii ac fatum Salomon redivivus ovantis
Mulcebis, tutor tu fortunatus et auspex.

Quod properat seeli: annique hinc ineuntis honesto
Initium ornari quo clares nomine quaerit.
Illius haec mens est, firmo qui robore tete
Instruxit, mentem hanc malens scripsisse sepulcro,
Cepsisti unde sacrum properans per compita cursum.
Nuncia lactificis verbis sic umbra locuta,
Ac veluti geminos soles distinxit ocellos,
Integer et clara mons visus fulgere luce,
Extremum quae detecta poli processit ad axem,
Ac jubilans risu vallis splendescere visa,
Frons et apennini motu est concussa superbo.
Dissecta hinc subito glaciei culmina dirae
Praeruptis humeris referentia flumina, callem
Horrifico informem sibi diduxere tumultu:
Quaeque redundabant clivi dumeta liquore,
Roscidaque ambrosios fundebant culmina odores.
Ast umbra angelicae nubis penetrale subivit,
Quae sociam amplexura latus laxavit apertum.
Interea hanc tristis vidit Peregrinus abire,
Ac media in nebula cernens super astra locari
Umbram dilectam, geminas ad sydera palmas
Erexit, Pater o! clamans, sic effluis? atque
Imperii pateris curas me implere supremi?
Diversa optavissem alio me semita ferret:
Ast si etiam superant durae mi tempora vitae,
Ac sine me celsi sedes tu scandis Olympi,
Dic Petro, si forte via te offendet amica,

Aerumnis queis ipse premar, quantisque fidelis
Qui sibi successit poenis lanietur ubique.
Sic fatus lacrymis oculos turbavit obortis.
Ast quales agri guttis ornantur amoenis,
Ridenti quas vere pluit nimbosus aprilis,
Millenae qua sole nitent radiante, verendi
Talis erat gemitus Peregrini e lumine fusus:
Abstersitque genas, ideam ac in mente revolvens
Qua vetus huic animum implevit sanctusque sacerdos;
Quoquo se ferret mittens de pectore flammās
Quas amor, ac zelus genuit, pietasque, fidesque
Retheam nivibus duram properavit in alpem,
Ut quae cognorat sic vera oracla probaret.

